

PATVIRTINTA
Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro
direktorius
2021 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. V-38
(Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro
direktorius
2023 m. d. įsakymo Nr. V-
redakcija)

IŠANKSTINIŲ APMOKĖJIMŲ IR GAUTINŲ SUMŲ APSKAITOS POLITIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Išankstinių apmokėjimų, ateinančių laikotarpių sąnaudų ir gautinų sumų apskaitos politikos (toliau – apskaitos politika) tikslas aprašyti išankstinių apmokėjimų, ateinančių laikotarpių sąnaudų ir gautinų sumų apskaitos principus, taikomus tvarkant apskaitą ir sudarant finansines ataskaitas.
2. Apskaitos politika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS).
3. Apskaitos politika taikoma:
 - 3.1. įstaigų, kurių apskaitą centralizuotai tvarko Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras (toliau - NBFC), finansinėms ataskaitoms parengti;
 - 3.2. Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro apskaitai tvarkyti ir finansinėms ataskaitoms parengti.
4. Įstaigos, nurodytos 3 punkte, apskaitos politikos II-IX skyriuose vadinamos vienu žodžiu „Įstaiga“ arba „Įstaigos“.

II SKYRIUS IŠANKSTINIŲ APMOKĖJIMŲ PIRMINIS PRIPAŽINIMAS IR GRUPAVIMAS

5. Išankstiniai apmokėjimai už finansinį turtą priskiriami trumpalaikiam finansiniam turtui ir apskaitomi vadovaujantis pagal 17-ąjį VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.
6. Išankstiniais apmokėjimais apskaitoje pripažįstama suma pagal banko išrašą. Jeigu išankstinį apmokėjimą atlieka valstybės išdas (arba kitas išteklių fondas) tiesiogiai, tuomet išankstiniai apmokėjimai apskaitoje pripažįstami pagal valstybės išdo mokėjimo pavedimo turinį (arba kito išteklių fondo pateiktą dokumentą (informaciją)).
7. Ateinančių laikotarpių sąnaudos apskaitoje pripažįstamos pagal pirkimo sąskaitą faktūrą ar kitą dokumentą, pagal kurį sąnaudos bus patiriamos ateinančiais laikotarpiais. Kiekvieno mėnesio pabaigoje, apskaitoje pripažįstamos patirtos sąnaudos mažinant ateinančių laikotarpių sąnaudas. Sąnaudos pripažįstamos proporcingomis dalimis per laikotarpį, kur jos faktiškai bus patiriamos.
8. Pagal pirkimo objektą išankstiniai apmokėjimai skirstomi į:
 - 8.1. išankstinius apmokėjimus už nematerialųjį turtą;
 - 8.2. išankstinius apmokėjimus už ilgalaikį materialųjį turtą;
 - 8.3. išankstinius apmokėjimus už ilgalaikį finansinį turtą;
 - 8.4. išankstinius apmokėjimus už biologinį turtą;
 - 8.5. kitus išankstinius apmokėjimus.
9. Pagal subjektus išankstiniai apmokėjimai yra skirstomi į išankstinius apmokėjimus:
 - 9.1. tiekėjams;
 - 9.2. viešojo sektoriaus subjektams;
 - 9.3. kitiems subjektams;

- 9.4. mokesčius administruojančioms ar surenkančioms institucijoms;
- 9.5. Europos Sąjungos institucijoms;
- 9.6. darbuotojams.

III SKYRIUS GAUTINŲ SUMŲ PIRMINIS PRIPAŽINIMAS IR GRUPAVIMAS

10. Gautinos sumos priskiriamos finansiniam turtui. Prie gautinų sumų priskiriamos ir suteiktos paskolos.

11. Gautinos sumos apskaitoje registruojamos tada, kai gaunama arba pagal vykdomą sutartį įgyjama teisė gauti pinigus ar kitą finansinį turtą pagal 17-ąjį VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.

12. Pirminio pripažinimo metu gautinos sumos apskaitoje pripažįstamos jų įsigijimo savikaina, kurią sudaro sumokėta arba mokėtina už jų suma arba kito perduoto turto vertė, nurodant tikslų atsiskaitymo terminą (sąskaitoje faktūroje ir apskaitoje).

13. Tiesioginės sandorių sudarymo išlaidos neįtraukiamos į finansinio turto įsigijimo savikainą ir pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio, kurio metu buvo sudarytas sandoris, finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis.

14. Finansinis turtas, kuris paskesnio įvertinimo metu vertinamas amortizuota savikaina ir kurio įsigijimo metu nebuvo išleista pinigų, ir pirminio pripažinimo metu vertinamas amortizuota savikaina.

15. Pagal mainų sandorį gautas finansinis turtas pirminio pripažinimo metu yra registruojamas įsigijimo savikaina, kurią sudaro mainų sutartyje nustatyta vertė. Jeigu mainų sutartyje vertė nurodyta ir mainais gauto turto įsigijimo savikainos negalima nustatyti, ji yra lygi perleisto turto tikrajai vertei.

16. Su finansinio turto mainais susijusios išlaidos pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis.

17. Gautinos sumos grupuojamos pagal šiuos požymius:

- 17.1. laikotarpį;
- 17.2. mokėtoją;
- 17.3. tikslą.

18. Pagal atsiskaitymo laikotarpį gautinos sumos skirstomos į:

- 18.1. ilgalaikes, kurias Įstaiga gaus po 12 mėn. nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos;
- 18.2. trumpalaikes:

18.2.1. trumpalaikes gautinas sumas, kurias tikimasi gauti per 12 mėn. nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos;

18.2.2. einamaisiais metais gautinų ilgalaikių sumų dalį, kurią Įstaiga gaus per 12 mėn. nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos.

19. Pagal mokėtoją (pirkėją) gautinos sumos skirstomos į:

- 19.1. gautinas sumas iš finansavimo sumų teikėjų;
- 19.2. gautinas sumas iš kontroliuojamųjų subjektų;
- 19.3. gautinas sumas iš asocijuotųjų subjektų;
- 19.4. gautinas sumas iš pirkėjų;
- 19.5. gautinas sumas iš darbuotojų;
- 19.6. kitas gautinas sumas.

20. Pagal tikslą gautinos sumos skirstomos į:

- 20.1. gautinas finansavimo sumas;
- 20.2. gautinas sumas už turto naudojimą;
- 20.3. gautinas sumas už parduotas prekes, turtą, paslaugas;
- 20.4. gautinas baudas, konfiskacijas ir kitas gautinas netesybas;
- 20.5. sukauptas gautinas sumas;
- 20.6. kitas gautinas sumas.

IV SKYRIUS

GAUTINŲ SUMŲ REGISTRAVIMAS IR ĮVERTINIMAS

21. Gautinos sumos už parduotą turtą, suteiktas paslaugas, suteiktą piniginių įnašų kitam subjektui, kai sutartyje numatyta atgauti visą ar dalį sumos per ilgesnį nei 12 (dvylikos) mėnesių laikotarpį, priskiriamos ilgalaikėms gautinoms sumoms:

21.1. Pripažįstant ilgalaikes gautinas sumas, visa suma registruojama ilgalaikio turto sąskaitose įsigijimo savikaina.

21.2. Pripažinus ilgalaikes gautinas sumas įsigijimo savikaina, iš karto ilgalaikė gautina suma perskaičiuojama amortizuota savikaina ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ilgalaikė gautina suma apskaitoje rodoma amortizuota savikaina.

21.3. Remiantis kiekvieno ketvirčio paskutinės dienos duomenimis, iš ilgalaikių gautinų sumų į trumpalaikes gautinas sumas (ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalį) perkeliama ta gautinų sumų dalis, kuri bus gauta per ateinančius 12 (dvylika) mėnesių.

22. Sudarant finansines ataskaitas ilgalaikė gautina suma įvertinama amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius. Kartu apskaičiuojama gautinų sumų dalis, kuri bus gauta per kitus 12 (dvylika) mėnesių nuo paskutinės ateinančio ketvirčio dienos, ir ši dalis registruojama kaip ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalis trumpalaikio turto sąskaitose.

23. Po vienu metų gautinų sumų amortizuota savikaina apskaičiuojama paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną taikant pirminio pripažinimo metu buvusią rinkos palūkanų normą, kuri vėlesniais laikotarpiais laikoma apskaičiuotų palūkanų norma.

24. Gautinų finansavimo sumų apskaitos principai aprašyti Finansavimo sumų apskaitos politikoje.

25. Gautinų sumų už parduotas prekes, turtą, suteiktas paslaugas, turto naudojimą apskaitos principai aprašyti Pajamų apskaitos politikoje. Kartu su gautinomis sumomis apskaitoje pripažįstamos atitinkamos apskaičiuotos pajamos.

26. Gautinos baudos ir kitos netesybos apskaitoje registruojamos remiantis teismo sprendimu, delspinigių pažyma ar kitu teise į netesybas įrodančiu dokumentu jo įsigaliojimo dieną (arba tą dieną, kuri nurodyta teismo sprendime ar kitame dokumente). Kartu su gautinomis sumomis apskaitoje pripažįstamos atitinkamos apskaičiuotos pajamos.

27. Iš atskaitingų asmenų gautinos sumos registruojamos pagal banko išrašą arba kasos išlaidų orderį tą dieną, kai atskaitingam asmeniui sumokamas avansas išlaidoms. Tarnautojui pristačius avansinę apyskaitą, gautina suma iš atskaitingų asmenų yra mažinama suma, lygia avansinės apyskaitos sumai.

28. Sukauptos iš valstybės biudžeto gautinos sumos už pervestus nuompinigių ar sukauptos gautinos sumos už kitas pervestinas pajamas registruojamos pervedant pinigus į valstybės biudžetą ir mažinamos iš karto, kai pateikiama paraiška šioms sumoms grąžinti iš biudžeto, nepripažįstant šių sumų finansavimo sumomis.

V SKYRIUS

IŠANKSTINIŲ APMOKĖJIMŲ NUVERTĖJIMO NUSTATYMAS

29. Išankstinių apmokėjimų nuvertėjimas turi būti vertinamas tuomet, kai yra požymių, kad paslaugos arba prekės, už kurias buvo sumokėta, arba jų dalis nebus gauta. Išankstinių apmokėjimų nuvertėjimas pripažįstamas ir apskaitoje registruojamas, jei yra bent vienas iš 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ nurodytų požymių:

29.1. skolininkas laiku nepatiekė prekių ar nesuteikė paslaugų, už kurias buvo iš anksto sumokėta, ir praleistas terminas kelia pagrįstų abejonių, kad už atliktus išankstinius apmokėjimus bus gautos prekės ar paslaugos;

29.2. Įstaigos atlikti išankstiniai apmokėjimai yra ginčijami ir yra tikimybė, kad ginčas bus išspręstas ne Įstaigos naudai;

29.3. tiekiantis prekes ar teikiantis paslaugas, už kurias buvo iš anksto sumokėta, subjektas bankrutavo arba yra pradėta jo bankroto procedūra;

29.4. pradėta teismo procedūra dėl išankstinio apmokėjimo sumų arba paslaugų /ar prekių, už kurias buvo sumokėta iš anksto, išieškojimo;

29.5. kiti požymiai, kurie kelia pagrįstą abejonių, kad paslaugos, už kurias buvo sumokėta, ar jų dalis nebus suteikta arba prekės, už kurias buvo sumokėta, ar jų dalis nebus gauta.

30. Siekiant teisingai parodyti išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų vertę finansinės būklės ataskaitoje, išankstiniai apmokėjimai parodomi grynąja verte, iš įsigijimo savikainos atėmus nuvertėjimą. Gryniosios vertės koregavimas nėra gautinos sumos nurašymas, nes neatsisakoma pretenzijų į šias sumas.

31. Išankstinių apmokėjimų balansinė vertė apskaitoje turi būti mažinama įvertintų abejotinių gautinų sumų dydžiu, t. y. sumos turi būti parodytos grynąja verte, atėmus nustatytas neatgautinas sumas.

32. Išankstinių apmokėjimų nuvertėjimas yra nustatomas proporcingai neatgautinai prekių ar paslaugų daliai ir skaičiuojamas atsižvelgiant į pradelstą prekių ir paslaugų teikimo terminą (1 priedas).

33. Išankstinių apmokėjimų senatis skaičiuojama nuo nustatyto termino, iki kurio turi būti atsiskaityta už gautą išankstinį apmokėjimą, pabaigos (ne nuo išankstinio apmokėjimo sumokėjimo dienos) pagal Įstaigos atsakingų asmenų pateiktą informaciją apie atsiskaitymo (prekių gavimą / paslaugų suteikimą) už išankstinį apmokėjimą terminus.

VI SKYRIUS

GAUTINŲ SUMŲ NUVERTĖJIMO NUSTATYMAS

34. Gautinų sumų balansinė vertė apskaitoje turi būti mažinama įvertintų abejotinių gautinų sumų dydžiu, t. y. sumos turi būti rodomos grynąja verte, iš įsigijimo savikainos atėmus nustatytas neatgautinas sumas.

35. Gautinų sumų vertė yra sumažėjusi, jei jų balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti sumą.

36. Paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio (ketvirčio) dieną turi būti nustatyta, ar yra požymių, kad gautinų sumų balansinė vertė gali būti sumažėjusi. Jeigu yra nuvertėjimo požymių, turi būti nustatyta tikėtina atgauti suma ir pripažintos sąnaudos dėl gautinų sumų nuvertėjimo, kurios registruojamas kaip pagrindinės ar kitos veiklos sąnaudos.

37. Gautinų sumų nuvertėjimas vertinamas, jei yra bent vienas iš šių požymių:

37.1. iš patikimų šaltinių (išskeltos teismo bylos) yra žinoma, kad skolininkas turi didelių finansinių sunkumų, ar yra didelė tikimybė, kad skolininkas bankrutuos;

37.2. nesilaikoma sutarties sąlygų, pvz., laiku nesumokamos skolos arba nevykdomi kiti įsipareigojimai (nemokamos palūkanos ir kt.);

37.3. yra ekonominių ar teisinių priežasčių, susijusių su skolininko finansiniais sunkumais;

37.4. dėl ekonominių norminių ar teisinių priežasčių, susijusių su skolininko finansiniais sunkumais, Įstaiga suteikė skolininkui nuolaidų, kurių priešingu atveju nebūtų suteikusi;

37.5. skolininkas ginčija savo skolinius įsipareigojimus ir yra tikimybė, kad ginčas bus išspręstas ne Įstaigos naudai;

37.6. gautinos sumos nuvertėjimas buvo pripažintas ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu;

37.7. ankstesnė patirtis rodo, kad nebus atgauta visa gautinų sumų vertė.

38. Gautinų sumų nuvertėjimas vertinamas, jei iš apskaitos duomenų nustatoma, kad gautinos sumos mokėjimo terminas yra pradelstas.

39. Gautinų sumų senatis skaičiuojama nuo sumos sumokėjimo termino pabaigos (ne nuo sąskaitos faktūros išrašymo dienos).

40. Jei išrašytoje sąskaitoje faktūroje apmokėjimo terminas nenurodytas, gautinos sumos senatis pradedama skaičiuoti nuo sąskaitos faktūros išrašymo dienos.

41. Jei gautina suma užregistruota ne pagal sąskaitą faktūrą, o pagal kitą apskaitos dokumentą, gautinos sumos senatis skaičiuojama nuo dokumente nurodyto sumos apmokėjimo termino pabaigos (pvz., baudos, delspinigių sumokėjimas). Jei dokumente nebuvo nurodytas sumos apmokėjimo terminas, gautinos sumos senaties terminas skaičiuojamas nuo dokumento išrašymo dienos.

42. Gautinų gražintinų finansavimo sumų senatis pradedama skaičiuoti nuo gautinų gražintinų finansavimo sumų atsiradimo. Gautinų gražintinų sumų atsiradimo data laikoma pateikto dokumento dėl gautinų gražintinų sumų registravimo data, jei jame nurodyta kitaip arba jei Įstaiga nepateikia kito gautinos sumos senaties skaičiavimo termino.

43. Gautinų sumų nuvertėjimas skaičiuojamas atsižvelgiant į nurodytus pradelstų mokėjimų laikotarpius (2 priedas).

44. Gautinų sumų iš atskaitingų asmenų nuvertėjimas skaičiuojamas tais atvejais, kai nėra galimybės šių sumų per trumpą laikotarpį (vienus metus) išskaičiuoti iš Įstaigos darbuotojų darbo užmokesčio ir kai nėra rašytinio Įstaigos darbuotojų įsipareigojimo įsiskolinimą padengti.

VII SKYRIUS

IŠANKSTINIŲ APMOKĖJIMŲ IR GAUTINŲ SUMŲ NUVERTĖJIMO PRIPAŽINIMAS

45. Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų nuvertėjimas apskaitoje registruojamas pagal Įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtintą išankstinių apmokėjimų arba gautinų sumų senaties žiniaraštį, parengus išankstinių apmokėjimų arba gautinų sumų vertės koregavimo žiniaraštį.

46. Užregistravus gautinų sumų nuvertėjimą, balansinė gautinų sumų vertė sumažėja, tačiau sąskaitose - 22XXXX1 ir 16XXXX1, kuriose užregistruojamas gautinų sumų nuvertėjimas, išlieka informacija apie įsigijimo savikainą. Užregistruotas nuvertėjimas negali būti didesnis negu įsigijimo savikaina.

47. Finansinės būklės ataskaitoje išankstiniai apmokėjimai parodomi grynąja verte, iš įsigijimo savikainos atėmus nuvertėjimą.

48. Gali būti skaičiuojamas kiekvienos gautinos sumos nuvertėjimas arba, jeigu gautinos sumos grupuojamos pagal tam tikrą požymį, gali būti skaičiuojamas tam tikros gautinų sumų grupės nuvertėjimas. Gautinos sumos grupuojamos, kai skolininkų yra labai daug ir sudėtinga arba neįmanoma apskaičiuoti kiekvienos gautinos sumos nuvertėjimo.

49. Apskaičiuotos išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų nuvertėjimo sumos registruojamos pagal išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų grupes, pripažįstant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės, kitos arba finansinės ir investicinės veiklos nuvertėjimo sąnaudas.

50. Įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtintos išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų nuvertėjimo sumos Įstaigų apskaitoje registruojamos nurodant einamojo ketvirčio paskutinės dienos datą ne vėliau kaip iki tarpinių ar metinių finansinių ataskaitų sudarymo dienos.

51. Sudarydama finansines ataskaitas, Įstaiga nustato, ar nėra požymių, kad ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais pripažintų nuvertėjimo nuostolių nebėra ar kad turto nuvertėjimas reikšmingai sumažėjo. Jei tokių požymių yra, turi būti perskaičiuojama išankstinių apmokėjimų grynoji vertė.

52. Vertinant, ar ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais pripažinti nuostoliai dėl išankstinių apmokėjimų nuvertėjimo išnyko arba sumažėjo, turi būti atsižvelgiama į šiuos požymius:

52.1. pradėtos gauti prekės arba paslaugos, už kurias buvo atlikti išankstiniai apmokėjimai;

52.2. su tiekėju, kuriam atliktas išankstinis mokėjimas, yra pasiektas naujas susitarimas dėl prekių pristatymo ar paslaugų teikimo grafiko ir yra įrodymų, kad šio grafiko bus laikomasi. Tokie įrodymai gali būti gautos paslaugos ar prekės pagal sutartą grafiką;

52.3. ginčas dėl prekių arba paslaugų, už kurias buvo atlikti išankstiniai apmokėjimai, tiekimo arba teikimo buvo išspręstas Įstaigos naudai

53. Ankstesnį ataskaitinį laikotarpį užregistruotos išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų nuvertėjimo sumos panaikinamos. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (einamojo ketvirčio

paskutinę dieną) registruojamos iš naujo apskaičiuotos išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų nuvertėjimo sumos.

54. Ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais pripažintų išankstinių apmokėjimų nuvertėjimo nuostolių panaikinimas ar sumažinimas apskaitoje registruojamas didinant išankstinių apmokėjimų ar kito trumpalaikio turto balansinę vertę ir ta pačia suma mažinant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės veiklos sąnaudas.

55. Registruojant gautinų sumų nuvertėjimą, kai buvo užregistruotos pervestinos pajamos ir sukauptos pervestinos į valstybės biudžetą ar kitam viešojo sektoriaus subjektui mokėtinos sumos, kartu pripažįstamos pervestinių pajamų ir sukauptų pervestinių į valstybės biudžetą ar kitam viešojo sektoriaus subjektui mokėtinų sumų sumažėjimas.

56. Registruojant Europos Sąjungos ir kitų gautinų gražintinų finansavimo sumų nuvertėjimą, kai, nepriklausomai nuo to, ar skolininkas sumokės, Įstaiga turės gražinti lėšas finansavimo sumų davėjui, sukauptos mokėtinos sumos nemažinamos.

57. Jeigu gautinų sumų nuvertėjimo suma sumažėja, kai mažinamos pervestinos pajamos ir sukauptos pervestinos į valstybės biudžetą ar kitam viešojo sektoriaus subjektui mokėtinos sumos, registruojamas pervestinių pajamų ir sukauptos pervestinos į valstybės biudžetą ar kitam viešojo sektoriaus subjektui mokėtinos sumos padidėjimas.

58. Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų nuvertėjimas nėra tolygus jų nurašymui. Išankstiniams apmokėjimams ir gautinoms sumoms nuvertėjus, yra mažinama jų balansinė vertė, tačiau išsaugoma informacija apie išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų įsigijimo savikainą, t. y. išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų įsigijimo savikaina apskaitoje lieka tokia pati kokia buvo iki nuvertėjimo nustatymo, kadangi nuvertėjimas registruojamas atskiroje sąskaitoje.

VIII SKYRIUS IŠANKSTINIŲ APMOKĖJIMŲ IR GAUTINŲ SUMŲ NURAŠYMAS

59. Gautinos sumos ar jų dalis iš apskaitos nurašomos tik tada, kai Įstaiga netenka teisės kontroliuoti šių sumų arba jų dalies, t. y. kol sueis gautinos sumos senaties terminas.

60. Gautinos sumos nurašomos (iš Įstaigos yra gauti dokumentai, informacija ar sprendimas):

60.1. jas apmokėjus;

60.2. perdavus jas kitai įstaigai;

60.3. atsisakius arba netekus teisių į gautiną sumą, suėjus gautinos sumos senaties terminui pagal Civilinį kodeksą;

60.4. gražinus gautiną sumą ne pinigais.

61. Išankstinis apmokėjimas nurašomas, kai Įstaiga gauna turtą pagal gautą pirkimo sąskaitą faktūrą, kuri buvo iš anksto apmokėta.

62. Jeigu sumokama iš anksto pvz., už atsargas, o atsargos gaunamos anksčiau negu gaunama sąskaita faktūra, atsargų gavimo momentu registruojamos atsargos ir sukaupta mokėtina suma. Jeigu sąskaita faktūra už atsargas negaunama iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos, tuomet ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną išankstinio apmokėjimo suma mažinama sukaupta mokėtina tiekėjui už atsargas suma.

IX SKYRIUS NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS

63. Neapibrėžtojo turto apskaitos principai nustatyti 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“.

64. Neapibrėžtasis turtas - tai dėl buvusiųjų įvykių galintis atsirasti turtas, kurio buvimas bus patvirtintas tikrai įvykus vienam ar daugiau Įstaigos nevisiškai kontroliuojamų neapibrėžtųjų būsimųjų įvykių arba jiems neįvykus.

65. Neapibrėžtasis turtas dėl Įstaigos nekontroliuojamų įvykių gali ateityje priklausyti Įstaigai ir teikti jai ekonominės naudos (pvz., vyksta teismo procesas dėl turto, kuris gali atitekti

Įstaigai). Kai Įstaiga gali įrodyti, kad turtas tikrai jai duos ekonominės naudos, ir turto vertė gali būti patikimai įvertinta, šis turtas jau nėra neapibrėžtasis ir turi būti registruojamas apskaitoje bei rodomas to ataskaitinio laikotarpio finansinės būklės ataskaitoje, o su juo susijusios pajamos arba sąnaudų sumažėjimas rodomi veiklos rezultatų ataskaitoje.

66. Neapibrėžtasis turtas neregistruojamas apskaitoje tol, kol neaišku, ar jis duos ekonominės naudos.

67. Neapibrėžtasis turtas registruojamas ir informacija kaupiama nebalansinėse sąskaitose, kai:

67.1. gautinos sumos, į kurias neturima reikalavimo teisės arba, kurias gauti tikimybė yra mažesnė nei 50 proc.;

67.2. gautinos sumos už konfiskuotą turtą baudos, ir kitos netesybos, kol nepasibaigęs šių netesybų apskundimo terminas.

68. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą turi būti pateikta aiškinamajame rašte, nurodant neapibrėžtojo turto pobūdį, gautino turto vertės ir gavimo laiko neapibrėžtumo požymius, turto gavimo tikimybę.

69. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą peržiūrima ne rečiau kaip kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną siekiant užtikrinti, kad pasikeitimai bus tinkamai parodyti aiškinamajame rašte.

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

70. Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos politika tvirtinama ir keičiama Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro vadovo sprendimu.

71. Laikantis pastovumo principo, apskaitos politika taikoma nuolat arba gana ilgą laiką.

72. Apskaitos politika gali būti peržiūrima ir atnaujinama pagal poreikį, keičiantis strateginėms kryptims ir (ar) tikslams, apskaitos standartams, apskaitą reglamentuojantiems teisės aktams ar kitiems išoriniams ir (ar) vidiniams veiksniams, kurie galėtų daryti įtaką apskaitos metodams.

73. Jei buvo keista apskaitos politika, aiškinamajame rašte turi būti pateikta informacija apie apskaitos politikos keitimo priežastis, kokiems finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitų straipsniams šis pakeitimas turėjo įtakos ir kokios šių straipsnių sumos buvo koreguotos.

74. Apskaitos politika yra vieša ir laisvai prieinama visoms suinteresuotoms šalims, skelbiama Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro interneto svetainėje www.nbfc.lt

Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų
apskaitos politikos
1 priedas

IŠANKSTINIŲ APMOKĖJIMŲ NUVERTĖJIMAS PAGAL PRADELSTĄ PREKIŲ IR PASLAUGŲ TEIKIMO TERMINĄ

Grupė	Pradelstas laikotarpis				
	0 dienų	1–90 dienų	91–180 dienų	181–360 dienų	Daugiau kaip 360 dienų
Išankstiniai apmokėjimai	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %

Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų
apskaitos politikos
2 priedas

GAUTINŲ SUMŲ NUVERTĖJIMAS PAGAL PRADELSTUS LAIKOTARPIUS

Gautinų sumų grupės	Pradelstas laikotarpis				
	0 dienų	1–90 dienų	91–180 dienų	181–360 dienų	Daugiau kaip 360 dienų
	Nuvertėjimas				
Gautinos sumos už parduotas prekes, turtą, suteiktas paslaugas ir kitos gautinos sumos iš klientų	0 %	0 %	25 %	50 %	100 %
Gautinos sumos už netesybas (baudos, delspinigiai) ir kitos gautinos sumos	0 %	0 %	25 %	50 %	100 %
Gautinos finansinės sumos (paskolos / terminuotieji indėliai)	0 %	10 %	25 %	50 %	100 %
Gautinos grąžintinos finansavimo sumos	0 %	0 %	0 %	50 %	100 %
Gautinos sumos iš atskaitingų asmenų	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Gautinos sumos iš asmenų, kuriems priteistos sumos regreso (atgręžtinio reikalavimo) teise, kompensavus valdžios institucijos neteisėtais veiksmais padarytą žalą	0 %	10 %	25 %	50 %	100 %